

CONTRIBUȚII LA CUNOAȘTEREA RESURSELOR VEGETALE DIN ZONA CHEIA — MUNȚII MĂCINULUI

CONSTANTINA DINU

Cette étude présente les résultats des observations et recherches effectuées entre années 1983—1985 sur la végétation de la zone Cheia — qui se trouve vers le nord-ouest des Mont Măcin avec leur collines et crêtes érodées par le temps.

Dans ces monts les géoloques ont découvert des roches très anciennes, ayant jusqu' à quelques milliards d'années. Aussi la végétation d'ici a une grande valeur documentaire. Le travail contient les espèces de plantes collectées de cette endroit.

Zona Cheia aparține subunității Hercinice a Munților Măcinului—Munți tociți ce fac parte din blocul nord Dobrogean — și reprezintă martorul rezidual insular cel mai evident al orogenezei hercinice care a avut loc la sfîrșitul paleozoicului. Această zonă, sub raport geologic, face parte din unitatea petrografică a Munților Măcinului, în care se găsesc cele mai vechi formațiuni geologice cunoscute în țara noastră și a căror vîrstă atinge cîteva miliarde de ani.

Munții Măcinului orientați pe direcția nord-sud-est, ocupă colțul nord-vestic al județului, cuprinzînd pe o suprafață de aproximativ 1 000 km², mai multe dealuri și culmi.

Culmea principală cu vîrfu cel mai înalt Tuțuiatu (467 m arc cea mai mare altitudine din Dobrogea) cu două culmi secundare. Prima culme secundară este culmea Cheii cu vîrful cel mai înalt Pricopanul (370 m alt.). În partea nord-estică a acestei culmi se află și zona muntos-deluroasă Cheia — la 5 km est de orașul Măcin.

Dealul Cheia este un deal abrupt din roci dure cu versanți plini de grohotișuri, format din platouri pietroase cu un strat superficial de sol pe substrat calcaros, solul fiind format din litosoluri și soluri erodate, caracterizate printr-o fertilitate foarte scăzută.

Relieful în trepte, carstic, din stîncării masive și roci eruptive calcaroase determină distribuția inegală a vegetației, iar spre vîrful zonei domină eurășitele ce determină lipsa vegetației și le fac vizibile de la distanță.

Cantitatea anuală de precipitații este mai mare aici decât în restul județului. Această zonă depozitară a unui crimpel din arhiva fitoistorică a Dobrogei este marcată de o perdea de protecție formată din *Gleditschia triacanthos*, căreia îi urmează, urcînd abruptul dealului, o întrepătrundere a speciilor arbustive cu cele de arborete și cu vegetația determinată de substratul amintit.

Bogăția floristică a acestui teritoriu apare pe versantul nordic sudic și vestic. Pe versantul estic este evident procesul de stepizare.

Din punct de vedere floristic și faunistic, această zonă nu a fost studiată. Din semnalările unor specii de plante din Flora R. P. R. citată în zona Suluț din Culmea Cheii reiese că această parte a Munților Măcinului a fost vizită doar în trecere, fără să se opreasă cineva pentru studii profunde și îndelungate. Nu s-a găsit nici o bibliografie referitoare la această zonă, probabil datorită faptului că se află în extremitatea nord-vestică a Munților Măcinului, unde accesul este mai anevoie.

Fără a avea pretenția de a fi epuizat lista speciilor din dealul muntos-deluros Cheia, dăm mai jos lista speciilor observate și colectate în perioada 1983 — 1985:

Fam. Polypodiceae: *Asplenium trichomanes* L.; Fam. Pinaceae: *Pinus Silvestris* L.; *Pinus nigra* L.; *Larix decidua* Mill.; Fam. Betulaceae: *Carpinus orientalis* Mill.; Fam. Fagaceae: *Quercus pubescens* L.; Fam. Juglandaceae: *Juglans regia* L.; Fam. Moraceae: *Morus alba* L.; *Morus nigra* L.; Fam. Caryophyllaceae: *Dianthus nudiformis* Janka; *Stellaria nemorum* L.; *Silene compacta* L.; *Silene cserii* Baumg.; *Moehringia Jankae* Griseb.; *Scleranthus perrenis* L.; *Holosteum umbellatum* L.; *Herniaria glabra* L.; *Stellaria holostea* L.; *Cerastium pumilum* Curt.; *Minuartia tenuifolia* (L.) Hiern.; Fam. Euphorbiaceae: *Euphorbia cyparissias* L.; *Euphorbia myrsinithes* L.; Fam. Ranunculaceae: *Ficaria verna* Huds.; *Ceratocephalus testiculatus* (Cr.) Kern.; *Ranunculus pedatus* W. et K.; *Ranunculus lingua* L.; Fam. Aristolochiaceae: *Aristolochia clematitis* L.; Fam. Papaveraceae: *Glaucium corniculatum* (L.) Curt.; *Fumaria officinalis* L.; Fam. Cruciferae: *Alyssum linifolium* Stephan; *Alyssum minutum* Schlecht.; *Alyssum hirsutum* Bieb.; *Thlaspi perfoliatum* L.; *Draba verna* L.; *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medic; *Iberis saxatilis* L.; Fam. Violaceae: *Viola arvensis* L.; *Viola odorata* L.; *Viola ignobilis* Rupr.; *Viola tricolor* L.; *Viola alba* Bess.; Fam. Hypericaceae: *Hypericum elegans* Stephan; Fam. Crassulaceae: *Sedum hillebrandtii* Fenzl.; *Sempervivum ruthenicum* (Koch) Schmidt.; Fam. Elaeagnaceae: *Elaeagnus angustifolia* L.; Fam. Rosaceae: *Crataegus monogyna* Jacq.; *Fragaria vesca* L.; *Potentilla taurica* Willd.; *Sanquisorba minor* Scop.; *Rosa canina* L.; *Prunus spinosa* L.; *Spiraea crenata* L.; Fam. Leguminosae: *Gleditschia triacanthos* L.; *Melilotus officinalis* (L.) Medic.; *Lotus corniculatus* L.; *Robinia pseudacacia* L.; *Coronilla varia* L.; *Lathyrus tuberosus* L.; *Astragalus ponticus* Pallas; Fam. Geraniaceae: *Geranium pratense* L.; *Erodium cicutarium* (L.) L'Hérit; *Geranium pusillum* L.; Fam. Zygophyllaceae: *Tribullus terrestris* L. Fam. Anacardiaceae: *Colinus coggygria* Scop.; *Rhus toxicodendron* L.; Fam. Aceraceae: *Acer tataricum* L.; *Acer campestre* L.; Fam. Umbelliferae: *Eryngium campestre* L.; Fam. Primulaceae: *Anagallis arvensis* L.; *Lysimachia nummularia* L.; Fam. Cornaceae: *Cornus mas* L.; *Cornus sanguinea* L.; Fam. Convolvulaceae: *Convolvulus arvensis* L.; Fam. Boraginaceae: *Anchusa arvensis* L.; *Asperugo procumbens* L.; *Lappula echinata* Gilib.; *Pulmonaria officinalis* L.; Fam. Labiate: *Calamintha acinos* (L.) Clairv.; *Glechoma hederacea* L.; *Lamium purpureum* L.; *Scutellaria orientalis* L.; *Stachys angustifolia* M. B.; *Salvia pratensis* L.; *Teucrium polium* L.; *Thymus Jankae*; *Thymus zygioides* Griseb.; Fam. Scrophulariaceae: *Linaria vulgaris* Mill.; *Digitalis lanata* Ehrh.; *Verbascum phlomoides* L.; *Veronica persica* Poir.; *Veronica dillenii* Cr.; Fam. Apocynaceae: *Vinca minor* L.; Fam. Asclepiadaceae: *Vincetoxicum stepposum* (Pobed.) A. Popescu. Fam. Oleaceae: *Fraxinus ornus* L.; *Syringa vulgaris* L.; *Ligustrum vulgare* L.; Fam. Rubiaceae: *Asperula odorata* L.; *Galium verum* L.; *Galium cruciata* (L.) Scop.; *Galium mollugo* L.; *Galium verticillatum* Danth.; Fam. Caprifoliaceae: *Sambucus nigra* L.; *Sambucus ebulus* L.; Fam. Valerianaceae: *Valerianella coronata* (L.) D. C. Fam. Dipsacaceae: *Scabiosa ucrainica* L.;

Fam. Campanulaceae: *Campanula rotundifolia* ssp. *romonica* (Sav.) Hay; Fam. Compositae: *Achillea millefolium* L.; *Achillea setacea* W. et K.; *Artemisia austriaca* Jacq.; *Carlina acqualis* L.; *Carlina vulgaris* L.; *Carduus nutans* L.; *Carduus hamulosus* Ehrh.; *Centaurea napulifera* Roch.; *Centaurea solstitialis* L.; *Echinops ruthenicus* M. B.; *Hieracium umbellatum* L.; *Matricaria inodora* L.; *Senecio vernalis* W. et K.; *Xanthium spinosum* L.; *Xeranthemum annum*; *Taraxacum officinale* Web.; *Tussilago farfara* L.; Fam. Liliaceae: *Allium guttatum* Stev.; *Allium saxatile* Bieb.; *Gagea pusilla* (Schm.) J. A. et J. H. Schult; *Gagea saxatillis* Koch; *Muscari racemosum* (L.) Mill.; *Scilla bifolia* L.; Fam. Iridaceae: *Iris pumilla* L.; Fam. Gramineae: *Agrostis tenuis* Sibth.; *Bromus tectorum* L.; *Milium vernale* M. B.; *Stipa capillata* L.

B I B L I O G R A F I E

1. Beldorf AL., 1977–1979 — *Flora României*, Ed. Acad. R.S.R., Bucureşti.
2. BORZA AL., BOŞCAIU N., 1965 — *Introducere în studiul covorului vegetal*, Ed. Acad. Bucureşti
3. BOŞCAIU N., 1976 — *Semnificația documentelor a florei dobrogene și necesitatea conservării sale*, Ocrotirea naturii, Dobrogea, Acad. R.S.R., Filiala Cluj-Napoca
4. BRANDZA D., 1898 — *Flora Dobrogei*, Edit. Acad. Române Bucureşti
5. CĂLINESCU R., 1958 — *Curs de geografie plantelor*, Bucureşti
6. GOTEȚ P., POPOVICI I., 1972 — *Judeșul Tulcea*, Edit. Acad. R.S.R., Bucureşti
7. PRODAN I., 1938 — *Conspicul florei Dobrogei*, Bul. Fac. de Agronomie Cluj
8. PRODAN I., 1959 — *Contribuții la flora R.S.R.*, Bul. Acad., R.S.R., Sect. biol. și șt. agricole, t. 9, nr. 4
9. ȘTEFUREAC TR., 1970 — *Considerații filogeografice și florogenetice asupra Dobrogei, com. de botanică*, S.S.B. Bucureşti
- * * * *Flora Republicii Populare Române*, 1952–1966, vol. I–XI Edit. Acad. R.P.R.